

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

Direcția Generală pentru Statistică a municipiului Chișinău

***Situația social-economică
a municipiului Chișinău
în ianuarie-decembrie 2013
(informație succintă)***

Chișinău, 2014

Cuprins

Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-decembrie 2013.....	4
Situația demografică.....	7
Nivelul de trai al populației.....	8
Remunerarea salariaților.....	10
Cifra de afaceri în comerț și servicii	13
Investiții în active materiale pe termen lung	15
Industrie.....	18
Transporturi	21
Turism.....	23
Asigurări.....	26
Agricultură.....	28
Infracțiuni.....	30
Precizări metodologice.....	32

Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-decembrie 2013

Principalii indicatori privind activitățile economiei municipiului Chișinău se prezintă astfel (conform datelor statistice preliminare):

Situația demografică în ianuarie-decembrie 2013 a fost determinată de o micșorare a nivelului natalității cu 16,0% și a mortalității cu 2,9%, dar o scădere au înregistrat și nivelul nupțialității și divorțialității, respectiv cu 1,8 și 6,1 la sută. În municipiu la fiecare 100 căsătorii au revenit 39,0 divorțuri.

Cîștigul salarial al unui lucrător din economia municipiului Chișinău în ianuarie-decembrie 2013 a fost de 4662,4 lei. Salariul mediu pe luna decembrie 2013 a fost de 5361,9 lei, sporind față de aceeași perioadă a anului precedent cu 9,2%, și depășind media pe țară cu 25,3%.

Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (inclusiv cei aflați la evidență la 01.01.2013), a constituit 9851 persoane, micșorîndu-se cu 11,0 la sută comparativ cu ianuarie-decembrie 2012. Numărul șomerilor aflați la evidență la finele lunii decembrie a fost de 3050 persoane.

Volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitatea în comerțul cu amănuntul s-a majorat cu 3,7% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-decembrie 2012.

Volumul cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației s-a majorat cu 14,4% (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

Investițiile din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 10386,6 mil. lei, micșorîndu-se cu 10,7 la sută față de ianuarie-decembrie 2012. Lucrările de construcții-montaj au constituit 5842,0 mil. lei, cu 9,9 la sută mai puțin decît în perioada similară din anul precedent. Sursa principală de finanțare a investițiilor (61,0% din total) a fost mijloacele proprii ale agenților economici și populației.

Volumul lucrărilor în antrepriză executate cu mijloace proprii de către organizațiile în antrepriză, a însumat 4022,3 mil. lei, majorîndu-se cu 3,2 la sută față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

Volumul producției industriale pentru ianuarie-decembrie 2013 a însumat 19340,1 mil. lei în prețuri curente. Întreprinderile industriale cuprinse în cercetare statistică lunară au marcat o creștere de 8,6% a volumului producției industriale.

Activitatea de producere a întreprinderilor cuprinse în cercetare statistică lunară, evaluată în prețurile medii ale anului precedent, a fost determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora le-au revenit 74,1% din volumul total de producție.

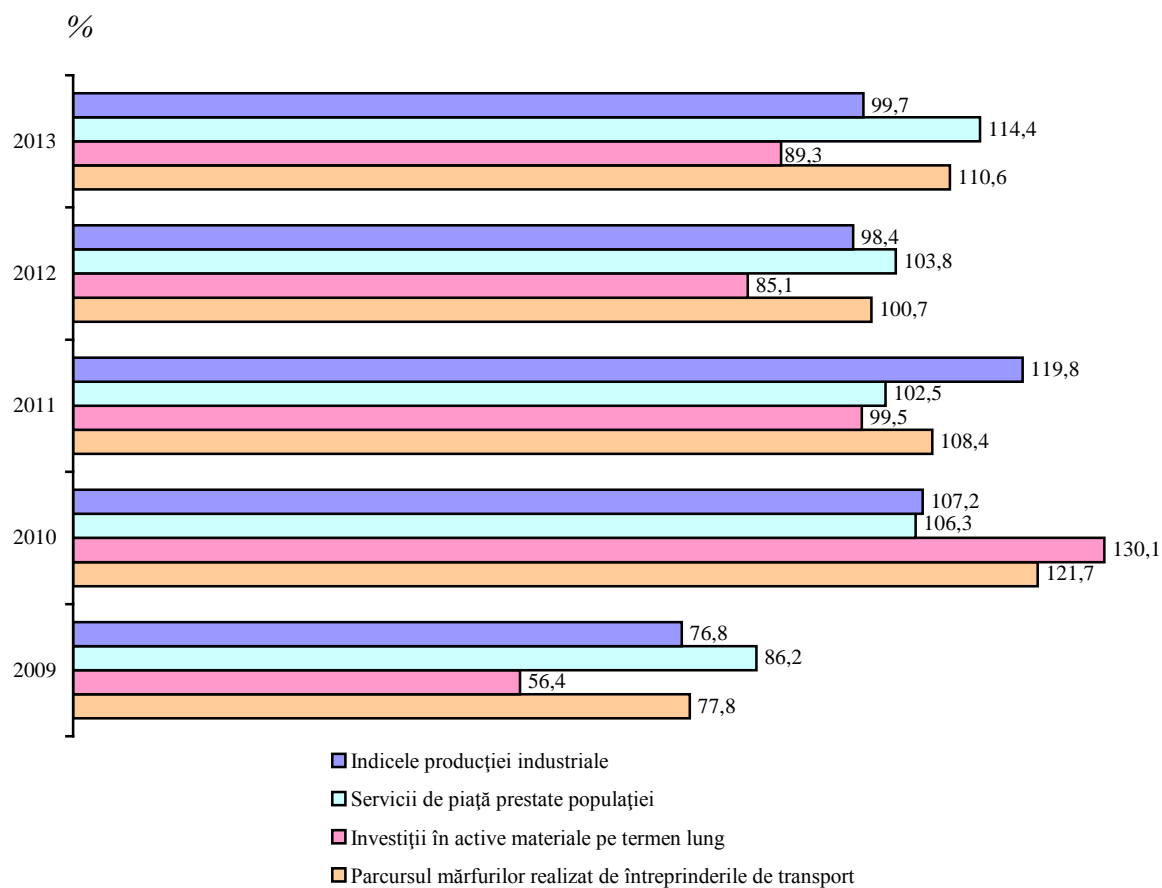
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport în ianuarie-decembrie 2013 a însumat 1873,3 mil. tone-km, cu 10,6% mai mare decît cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport a constituit 4093,3 mii tone, majorîndu-se cu 22,6% comparativ cu ianuarie-decembrie 2012.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 72,4 mil., micșorîndu-se cu 3,2% față de aceeași perioadă a anului trecut. Cu **troleibuzele**, care circulă în municipiu au fost transportați 97,8 mil. pasageri, din ei cu plată – 80,8 mil. (82,6% din total).

În ianuarie-decembrie 2013 de serviciile **transportului aerian** s-au folosit 655,0 mii pasageri, numărul lor micșorându-se cu 2,7% comparativ cu perioada similară din anul precedent.

*Evoluția principalilor indicatori ai producției mărfurilor și serviciilor
(în % față de perioada corespunzătoare a anului precedent)
în ianuarie-decembrie*

*Principalii indicatori ai situației social-economice
a municipiului Chișinău în ianuarie-decembrie 2013 ¹*

	Valoarea absolută	În % față de ianuarie- decembrie 2012	Luna decembrie în % față de:	
			noiembrie 2013	decembrie 2012
Născuți-vii, persoane	7475	84,0	x	x
Decedați, persoane	6020	97,1	x	x
Numărul căsătoriilor	6202	98,2	x	x
Numărul divorțurilor	2443	93,9	x	x
Cîștigul salarial mediu lunar al unui salariat, lei	4662,4	108,0	115,4	109,2
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 31.12.2013), persoane	9851	89,0	x	x
Indicii volumului cifrei de afaceri:				
- comerț cu amănuntul	x	103,7	x	109,1
- servicii de piață prestate populației	x	114,4	x	129,2
Investiții în capital fix din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	10386,6	89,3	x	x
inclusiv lucrări de construcții-montaj	5842,0	90,1	x	x
Volumul lucrărilor în antrepriză, mil. lei	4022,3	103,2	x	x
Volumul producției industriale, mil. lei	19340,1	x	x	x
Indicii producției industriale,%	x	99,7	x	104,4
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport - total, mil. tone-km	1874,4	110,5	112,7	121,5
din care:				
- auto ²	1873,3	110,6	112,7	121,5
- aerian	1,1	63,5	97,8	63,5
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport - total, mii tone:	4093,3	122,6	92,6	136,3
din care:				
- auto ²	4092,0	122,6	92,6	136,4
- aerian	1,3	81,6	72,5	61,8
Parcursul pasagerilor cu transportul public - total, mil. pasageri-km	2975,5	101,6	x	x
din care cu:				
- autobuze și microbuze	1796,0	105,3	108,0	103,2
- troleibuze	307,0	101,5	x	x
- taximetre	50,1	109,8	x	x
- aerian	822,4	94,0	112,8	126,6
Pasageri transportați, mii pasageri:	173943,4	99,6	x	x
din care cu:				
- autobuze și microbuze	72432,9	96,8	102,9	88,0
- troleibuze	97759,3	101,5	x	x
- taximetre	3096,2	107,8	x	x
- aerian	655,0	97,3	108,9	129,4

¹ Ritmurile de creștere (scădere) ale indicatorilor valorici sînt calculate în prețuri comparabile, pentru producția industrială – în prețurile medii ale anului precedent

² Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

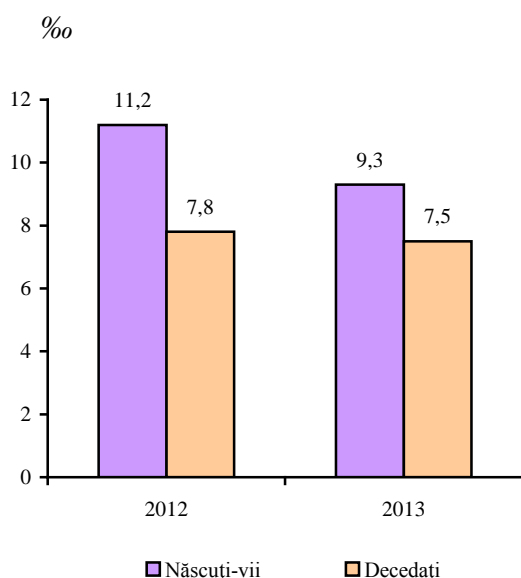
Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-decembrie 2013 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației municipiului Chișinău:

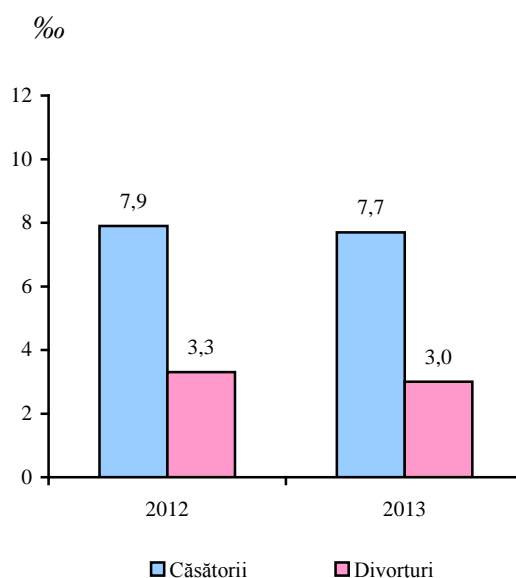
	Ianuarie-decembrie		Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012
	2012	2013 ¹	
Născuți-vii, persoane	8900	7475	84,0
Decedați, persoane	6201	6020	97,1
din care, copii sub 1 an	92	81	88,0
Sporul natural	2699	1455	53,9
Numărul căsătoriilor	6313	6202	98,2
Numărul divorțurilor	2603	2443	93,9

Conform datelor preliminare, în ianuarie-decembrie 2013, în municipiu au fost înregistrați 7475 născuți-vii, cu 16,0 la sută mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent, rata natalității constituind 9,3 născuți-vii la 1000 locuitori.

*Născuți-vii și decedați la 1000 locuitori
în ianuarie-decembrie*

*Căsătorii și divorțuri la 1000 locuitori
în ianuarie-decembrie*

Numărul persoanelor decedate a fost de 6020, cu 2,9% mai puțin comparativ cu ianuarie-decembrie 2012, constituind 7,5 decedați la 1000 locuitori. Mortalitatea infantilă s-a micșorat cu 12,0% față de aceeași perioadă a anului trecut, numărul copiilor decedați în vîrstă sub un an fiind de 81.

În ianuarie-decembrie 2013 la Oficiile de Stare Civilă ale municipiului au fost înregistrate 6202 căsătorii, numărul acestora micșorîndu-se cu 111 în comparație cu ianuarie-decembrie 2012, rata nupțialității constituind 7,7 căsătorii la 1000 locuitori. Numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 2443 – cu 6,1 la sută mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul trecut, revenind în medie 3,0 divorțuri la 1000 locuitori. În ianuarie-decembrie 2013 la fiecare 100 căsătorii au revenit 39,0 divorțuri.

¹ Date preliminare

Nivelul de trai al populației

Veniturile disponibile ale populației. Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, veniturile disponibile ale populației în trimestrul III 2013 au constituit 2362,6 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 24,2% față de același trimestru al anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) veniturile populației au înregistrat o creștere de 19,4%.

Veniturile disponibile ale populației în trimestrul III

	2011	2012	2013
Venituri disponibile – total (medii lunare pe o persoană), lei inclusiv în % pe surse de formare:	1906,5	1902,2	2362,6
Activitatea salarială	62,2	60,8	67,7
Activitatea individuală agricolă	0,4	0,2	0,2
Activitatea individuală non-agricolă	8,9	10,9	5,7
Venituri din proprietate	1,6	0,0	0,3
Prestații sociale	13,4	15,0	13,7
din care:			
pensii	11,1	12,1	11,4
indemnizații pentru copii	1,0	1,3	1,2
compensații	0,3	0,2	0,0
ajutor social	0,0	0,0	0,0
Alte venituri	13,5	13,1	12,4
din care, remitențe	8,3	6,6	7,3

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, dar cu o contribuție mai mică în formarea veniturilor totale disponibile, 67,7% față de 60,8% în trimestrul III 2012. Veniturile din prestațiile sociale sunt a doua sursă de venit după importanță, și au contribuit la formarea veniturilor populației în proporție de 13,7% sau cu 1,3 puncte procentuale mai puțin față de același trimestru din anul 2012.

Veniturile obținute din activitatea individuală non-agricolă a înregistrat o pondere de 5,7%, cu 5,2 puncte procentuale mai puțin față de aceeași perioadă a anului trecut. O sursă importantă în formarea veniturilor gospodăriilor rămân a fi transferurile bănești din afara țării (remitențele), contribuția acestora fiind de 7,3% sau cu 0,7 puncte procentuale mai mult față de trimestrul III 2012.

Cheltuielile de consum ale populației. Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în trimestrul III 2013 au constituit 2609,2 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 19,5% față de același trimestru din anul precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum, care a constituit 104,0) populația a cheltuit în medie cu 14,9% mai mult comparativ cu trimestrul III 2012.

Cheltuielile de consum ale populației, în trimestrul III

	2011	2012	2013
Total cheltuieli de consum (medii lunare pe o persoană), lei inclusiv în % pentru:	2149,6	2180,8	2609,2
Produse alimentare	38,2	38,6	36,9
Băuturi alcoolice, tutun	1,5	1,6	1,3
Îmbrăcăminte, încălțăminte	9,3	9,9	9,9

	2011	2012	2013
Întreținerea locuinței	17,4	19,7	17,9
Dotarea locuinței	4,8	3,1	3,5
Îngrijire medicală și sănătate	4,9	5,2	5,4
Transport	6,2	6,0	7,5
Comunicații	4,3	4,4	4,2
Agrement	3,5	3,1	3,2
Educație	1,5	1,3	1,0
Hotel, restaurant, cantină etc.	3,3	2,7	4,0
Diverse	5,1	4,4	5,2

Cea mai mare parte a cheltuielilor tradițional rămâne a fi destinată necesarului de consum alimentar –36,9% (cu 1,8 puncte procentuale mai puțin față de trimestrul III 2012). Pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 17,9% din cheltuielile totale de consum, cu 1,8 p.p. mai puțin față de perioada similară a anului trecut, iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 9,9%. Celelalte cheltuieli au revenit pentru îngrijire medicală și sănătate (5,4% față de 5,2% în trimestrul III 2012), transport (7,5% față de 6,0%), dotarea locuinței (3,5% față de 3,1%), comunicații (4,2% față de 4,4%), învățământ (1,0% față de 1,3%), etc.

Remunerarea salariaților

În ianuarie-decembrie 2013 câștigul salarial mediu lunar al unui salariat a constituit 4662,4 lei.

În luna decembrie 2013, câștigul salarial mediu al unui angajat în economia municipiului Chișinău a fost de 5361,9 lei, în creștere cu 9,2% față de decembrie 2012 și cu 25,3% mai mare comparativ cu câștigul salarial mediu pe țară, acesta fiind în mărime de 4278,7 lei.

Evoluția câștigului salarial mediu lunar al unui salariat

	Câștigul salarial mediu lunar al unui salariat, lei		În % față de perioada similară a anului precedent	
	total	inclusiv sectorul bugetar	total	inclusiv sectorul bugetar
Ianuarie	4207,0	3799,2	109,9	108,2
Februarie	4145,3	3996,4	106,5	106,6
Martie	4533,7	4209,1	109,9	111,3
Aprilie	4729,7	4300,7	111,0	115,2
Mai	4687,5	4381,2	107,1	107,5
Iunie	4710,9	4543,5	100,2	80,8
Iulie	4834,8	4603,7	107,6	111,8
August	4786,8	4208,6	108,4	115,7
Septembrie	4632,2	4030,0	111,0	105,0
Octombrie	4671,8	4157,6	108,5	102,5
Noiembrie	4646,3	4336,9	107,7	100,3
Decembrie	5361,9	4840,3	109,2	110,5

În sectorul bugetar câștigul salarial mediu în luna decembrie 2013 a fost de 4840,3 lei, fiind cu 9,7 la sută mai mic față de cel al unui salariat în economia municipiului (5361,9 lei).

Câștigul salarial mediu pe activități economice, în luna decembrie 2013

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe municipiu în decembrie 2013
		decembrie 2012	noiembrie 2013	
Total	5361,9	109,2	115,4	100,0
inclusiv:				
Agricultură, economia vînatului și silvicultură	4278,4	122,3	117,3	79,8
Pescuitul, piscicultura	5193,7	88,8	de 2,2 ori	96,9
Industria	5336,1	101,5	114,2	99,5
extractivă	4928,8	148,8	131,0	91,9
prelucrătoare	4844,6	99,0	111,8	90,4
energia electrică și termică, gaze și apă	7890,2	108,6	121,1	147,2
Construcții	4918,7	110,6	106,4	91,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	4335,8	110,3	111,3	80,9

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe municipiu în decembrie 2013
		decembrie 2012	noiembrie 2013	
Hoteluri și restaurante	3154,0	100,0	102,6	58,8
Transporturi și comunicații	5218,4	103,3	109,1	97,3
Activități financiare	10926,8	120,3	134,0	de 2,0 ori
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor	5780,0	112,6	110,9	107,8
Administrație publică	6913,7	117,1	129,1	128,9
Învățământ - total	4333,7	110,1	104,2	80,8
din care, cadre didactice	4925,3	107,6	99,6	91,9
învățământ secundar tehnic și profesional - total	4900,6	110,5	108,8	91,4
din care, cadre didactice	4949,7	102,7	104,7	92,3
învățământ superior - total	6065,4	121,2	108,7	113,1
din care, cadre didactice	6868,2	114,1	99,2	128,1
Sănătate și asistență socială - total	5441,0	109,7	131,6	101,5
din care medici	7814,3	108,3	133,7	145,7
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	4455,1	102,3	106,6	83,1
activități recreative, culturale și sportive	3707,1	93,5	104,7	69,1

Șomajul înregistrat: Conform datelor prezentate de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă din municipiul Chișinău, în ianuarie-decembrie 2013, numărul șomerilor oficial înregistrați de la începutul anului, inclusiv cei aflați la evidență la 01.01.2013 a constituit 9851 persoane, micșorându-se față de ianuarie-decembrie 2012 cu 11,0%. Din numărul total de șomeri, femeile au constituit 5224 persoane (53,0%).

La finele lunii decembrie 2013 numărul șomerilor a constituit 3050, cu 3,4% mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent.

În ianuarie-decembrie 2013 au fost plasați în câmpul muncii 2629 șomeri, din care 1456 femei (55,4%). Numărul șomerilor plasați în câmpul muncii s-a majorat cu 113 persoane sau cu 4,5% comparativ cu ianuarie-decembrie 2012.

Structura șomerilor înregistrați de la începutul anului conform nivelului de studii este următoarea: cu studii primare – 14 persoane (0,2%), cu studii gimnaziale – 993 persoane (14,8%), cu studii liceale și medii de cultură generală – 1742 persoane (26,0%), cu studii secundare profesionale – 1211 persoane (18,1%), cu studii medii de specialitate – 750 persoane (11,2%), cu studii superioare – 1984 persoane (29,7%).

Conform vârstei, șomerii de până la 29 ani constituiau 30,0% (2010 șomeri), cu 0,6% mai mult față de ianuarie-decembrie 2012. În vârstă de 30-49 ani au fost înregistrați 2919 șomeri (43,6%), 50-65 ani – 1765 șomeri (26,4%).

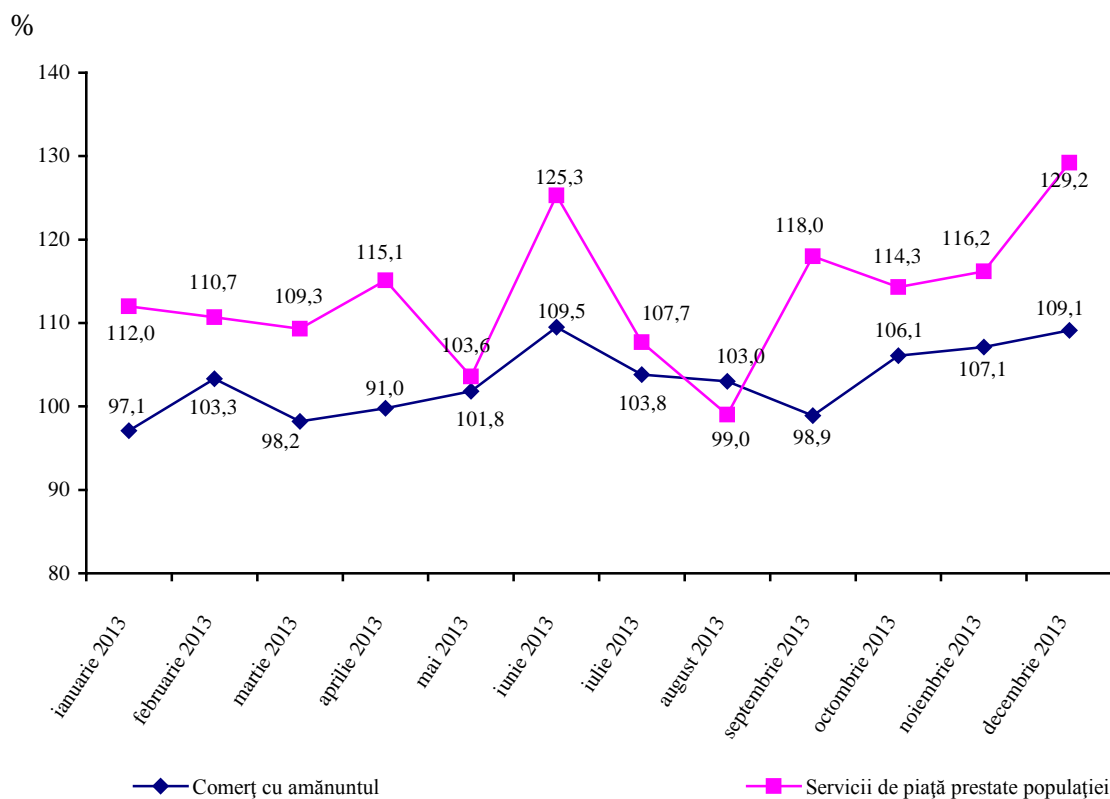
Numărul șomerilor înmatriculați la cursuri de pregătire profesională de la începutul anului s-a cifrat la 763 persoane, au absolvit cursurile de formare profesională 609 șomeri din care au fost plasați în câmpul muncii 525 persoane.

În ianuarie-decembrie 2013 numărul șomerilor înregistrați a rămas la același nivel față de perioada corespunzătoare din anul precedent (6694 șomeri), iar numărul locurilor vacante la finele lunii decembrie a fost de 1795, majorându-se de 2,7 ori comparativ cu perioada respectivă a anului trecut.

Cifra de afaceri în comerț și servicii în luna decembrie și ianuarie-decembrie 2013

În luna decembrie 2013, volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul s-a înregistrat o creștere de 9,1% (în prețuri comparabile) față de luna decembrie 2012.

Evoluția lunară a indicilor volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul și servicii de piață prestate populației

În anul 2013, volumul cifrei de afaceri în comerțul cu amănuntul s-a majorat cu 3,7% (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul 2012.

Indicii volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul și serviciile de piață prestate populației

Activitate economică	Decembrie 2013 în % față de decembrie 2012 ¹	Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012 ¹
Comerț cu amănuntul	109,1	103,7
Servicii de piață prestate populației	129,2	114,4

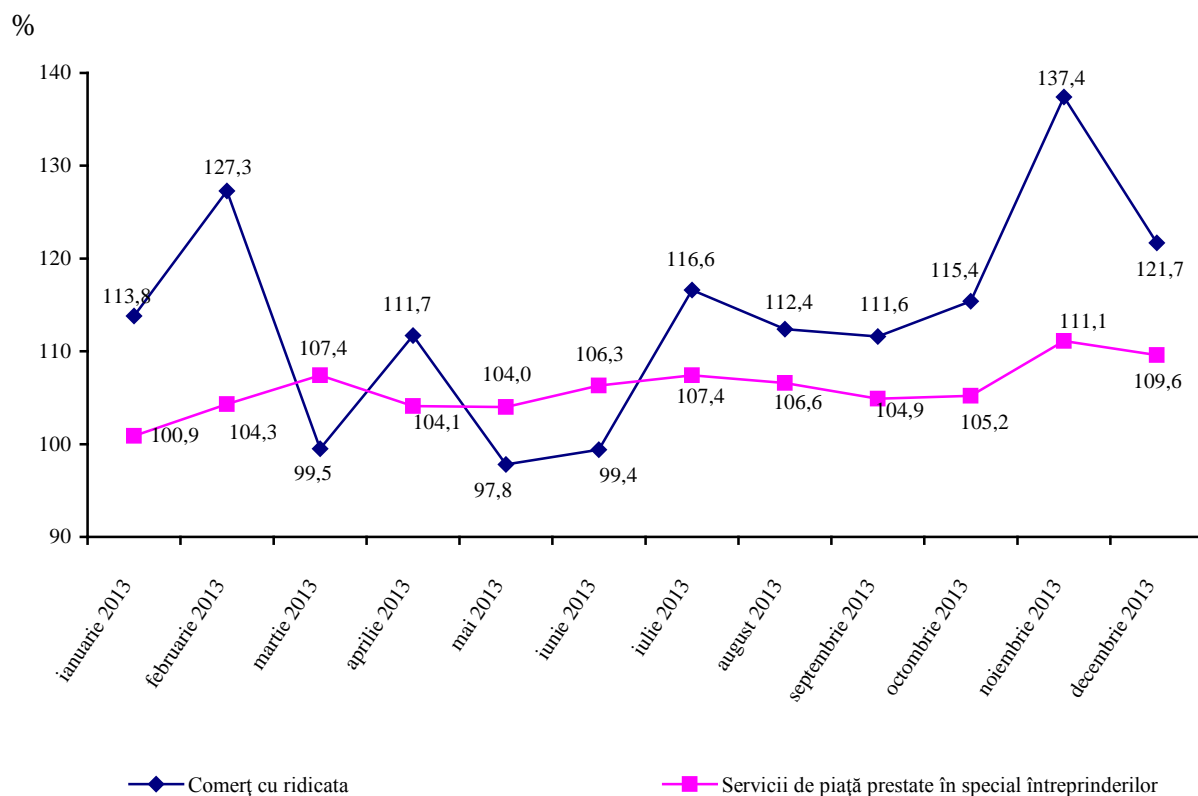
În luna decembrie 2013, volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației a fost în creștere cu 29,2% (în prețuri comparabile) față de luna decembrie 2012.

În anul 2013, volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației s-a majorat cu 14,4% (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul 2012.

¹ În prețuri comparabile

În luna decembrie 2013, indicele valoric al cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata a crescut cu 21,7% (în prețuri curente) comparativ cu luna decembrie 2012.

Evoluția lunară a indicilor valorici cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și servicii de piață prestate întreprinderilor

În anul 2013, indicele valoric al cifrei de afaceri în comerțul cu ridicata s-a majorat cu 14,9% (în prețuri curente) față de aceeași perioadă din anul 2012.

Indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și serviciile de piață prestate întreprinderilor

Activitate economică	Decembrie 2013 în % față de decembrie 2012 ²	Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012 ²
Comerț cu ridicata	121,7	114,9
Servicii de piață prestate în special întreprinderilor	109,6	107,2

În luna decembrie 2013, indicele valoric al cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor a crescut cu 9,6% (în prețuri curente) față de luna decembrie 2012.

În anul 2013, indicele valoric al cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor a crescut cu 7,2% (în prețuri curente) comparativ cu perioada similară față de anul 2012.

² În prețuri curente

Investiții în active materiale pe termen lung

În ianuarie-decembrie 2013 întreprinderile și organizațiile de toate formele de proprietate, din contul tuturor surselor de finanțare, au realizat investiții în valoare de 10386,6 mil. lei (în prețuri curente). Comparativ cu ianuarie-decembrie 2012, acest volum s-a micșorat cu 10,7 la sută (în prețuri comparabile).

Evoluția indicatorilor principali ai activității investiționale în ianuarie-decembrie 2013 pe elemente de structură tehnologică și în raport cu ianuarie-decembrie 2012 se prezintă astfel:

	Ianuarie-decembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-decembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- decembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	10386,6	89,3	100,0	100,0
din care:				
lucrări de construcții-montaj	5842,0	90,1	56,3	54,4
utilaje și mașini, mijloace de transport	4106,4	87,5	39,5	41,5
alte lucrări și cheltuieli capitale	438,2	92,2	4,2	4,1

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe forme de proprietate în ianuarie-decembrie 2013 se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-decembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-decembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- decembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	10386,6	89,3	100,0	100,0
din care:				
publică	4010,2	98,1	38,6	35,1
privată	4010,2	87,9	38,6	39,2
mixtă (publică și privată), fără participare străină	284,5	141,2	2,8	1,7
străină	917,0	92,0	8,8	8,6
a întreprinderilor mixte	1164,7	65,3	11,2	15,4

În structura investițiilor în active materiale pe forme de proprietate 38,6% dețin entitățile cu forma de proprietate publică, cota preponderentă (61,4%) revenind agenților economici din sectorul nestatal al economiei naționale, care au realizat 61,5% din volumul total al lucrărilor de construcții-montaj.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe surse de finanțare în ianuarie-decembrie 2013 se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-decembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-decembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- decembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	10386,6	89,3	100,0	100,0
din care, finanțate din contul:				
bugetului de stat	730,7	91,3	7,0	6,9
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	253,2	128,8	2,4	1,7
mijloacelor proprii ale agenților economici și populației	6330,8	88,0	61,0	61,9
surselor din străinătate	762,2	77,6	7,4	8,4
altor surse	2309,7	94,0	22,2	21,1

În perioada de raport, sursele principale de finanțare ale activității investiționale rămân a fi mijloacele proprii ale agenților economici și populației 61,0%. Cota mijloacelor investitorilor străini s-a micșorat cu 1,0 p. p. față de perioada respectivă a anului precedent și a constituit 7,4% din volumul total al investițiilor utilizate. Din contul mijloacelor bugetare au fost realizate 9,4% din volumul total al investițiilor în capital fix.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe tipuri de mijloace fixe în ianuarie-decembrie 2013 se prezintă astfel:

	Ianuarie-decembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-decembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- decembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	10386,6	89,3	100,0	100,0
din care:				
clădiri de locuit	1911,1	99,3	18,4	16,5
clădiri (exclusiv de locuit) și edificii	2021,2	96,2	19,5	18,1
utilaje și mașini, mijloace de transport	4106,4	87,5	39,5	41,5
altele	2347,9	84,3	22,6	23,9

În structura investițiilor pe tipuri de mijloace fixe o parte importantă a fost orientată la procurarea utilajului, mașinilor și mijloacelor de transport, care a constituit 39,5% din volumul total al mijloacelor utilizate, fiind în scădere cu 2,0 p. p. în comparație cu perioada respectivă a anului precedent.

Cota-parte a investițiilor realizate la construcția clădirilor și edificiilor a constituit 37,9% din volumul total al investițiilor însușite (din care 18,4% – clădirilor de locuit și 19,5% – altor clădiri și edificii). Cota-parte a investițiilor la construcția clădirilor de locuit s-a majorat cu 1,9 p. p., la construcția clădirilor cu altă destinație decât cea de locuit și edificiilor - cu 1,4 p. p.

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-decembrie 2013 volumul lucrărilor de construcții executate de organizațiile cu gen principal de activitate „Construcții” a constituit 4022,3 mil. lei și s-a majorat (în prețuri comparabile) față de nivelul înregistrat în ianuarie-decembrie 2012 cu 3,2%.

Volumul principal de lucrări a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări în antrepriză în sumă de 3376,0 mil. lei (84,0% din volumul total al lucrărilor în antrepriză executate) sau cu 13,5% mai mult față de ianuarie-decembrie 2012.

Evoluția și structura lucrărilor în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor-executante în ianuarie-decembrie 2013 se prezintă astfel:

	Realizări, * mil. lei	În % față de:		Volumul lucrărilor executate în medie pe o organizație, mil. lei
		ianuarie-decembrie 2012	total	
Total	4022,3	103,2	100,0	13,2
din care:				
publică	190,5	111,6	4,7	31,8
privată	3376,0	113,5	84,0	12,1
mixtă (publică și privată), fără participare străină	43,5	101,0	1,1	14,5
străine	338,9	59,9	8,4	37,7
a întreprinderilor mixte (cu participare străină)	73,4	50,5	1,8	10,5

Datele privind structura lucrărilor în antrepriză executate în ianuarie-decembrie 2013 se prezintă după cum urmează:

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-decembrie 2012	total
Volumul lucrărilor în antrepriză executate - total	4022,3	103,2	100,0
din care:			
Pe elemente de structură:			
construcții noi	2763,2	106,0	68,7
reparații capitale	615,2	102,5	15,3
lucrări de întreținere și reparații curente	494,8	84,5	12,3
alte lucrări	149,1	140,1	3,7
Pe tipuri de obiecte:			
clădiri rezidențiale	1391,2	104,8	34,6
clădiri nerezidențiale	951,3	102,2	23,7
construcții ingineresti	1530,7	99,8	38,0
alte lucrări	149,1	140,1	3,7

Pe elemente de structură a lucrărilor executate predomină efectuarea lucrărilor de construcții noi, realizate în volum de 2763,2 mil. lei, ponderea căroră a constituit 68,7% din volumul total al lucrărilor executate. Lucrărilor de reparații capitale și reparații curente i-au revenit 27,6% din volumul total al lucrărilor de construcții executate.

Pe tipuri de obiecte s-au înregistrat majorări la lucrările de construcții executate la clădirile nerezidențiale respectiv cu 2,2% față de perioada respectivă a anului precedent, iar la clădirile rezidențiale – majorări cu 4,8 %.

* Întreprinderile incluse în cercetare statistică lunară

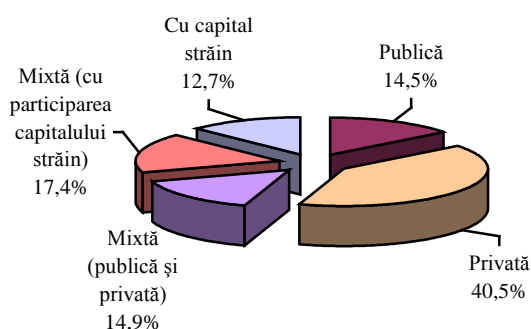
Industrie

În ianuarie-decembrie 2013 întreprinderile industriale de toate formele de proprietate au fabricat producție în valoare de 19340,1 mil. lei în prețuri curente, constituind 59,3% din totalul pe țară.

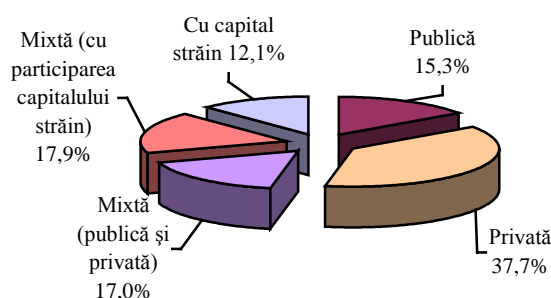
În ianuarie-decembrie 2013, din volumul total de producție, întreprinderilor cu capital privat le-au revenit 40,5%, cu capital mixt (public și privat) – 14,9%, cu capital public – 14,5%, întreprinderilor mixte – 17,4%, celor cu capital străin – 12,3%.

Structura producției industriale pe forme de proprietate

Ianuarie-decembrie 2013

Ianuarie-decembrie 2012

Volumul și indicii producției industriale după forme de proprietate

	Ianuarie-decembrie 2012 în prețuri curente	Ianuarie-decembrie 2013 în prețuri curente
Total	18790,8	19340,1
din care pe forme de proprietate:		
publică	2873,9	2813,0
privată	7084,0	7824,2
mixtă (publică și privată), fără participare străină	3191,2	2889,3
a întreprinderilor mixte cu participarea capitalului străin	3375,7	3356,1
străină	2266,0	2457,5

Producția industrială după tipuri de activități pe cercul de întreprinderi cuprinse în cercetare statistică lunară se prezintă prin următoarele date:

	Decembrie		Ianuarie-decembrie	
	2012	2013	2012	2013
Industrie – total	1937,5	2104,2	18790,8	19340,1
Industrie extractivă	2,7	7,8	115,1	139,7
Industrie prelucrătoare	1343,9	1559,1	15176,4	15913,4
din care:				
Industria alimentară și a băuturilor	637,9	725,6	6646,3	6908,2
producția, prelucrarea și conservarea cărnii				
și a produselor din carne	92,5	121,2	974,3	1119,9
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	76,2	124,5	995,4	1054,5
fabricarea produselor lactate	41,2	53,1	516,2	583,4
fabricarea produselor de morărit	4,3	5,0	36,9	46,7
fabricarea pâinii și a produselor de patiserie				
proaspete	68,0	77,2	694,7	755,4

	Decembrie		Ianuarie-decembrie	
	2012	2013	2012	2013
fabricarea băuturilor alcoolice distilate	37,0	36,5	310,9	364,4
fabricarea vinului	101,5	91,9	766,6	812,2
fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare	11,5	12,2	127,5	136,8
Fabricarea produselor de tutun	62,4	33,8	545,1	391,0
Fabricarea produselor textile	17,9	19,2	164,1	186,5
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	47,2	65,7	457,3	519,2
Fabricarea de articole de voiaj și de marochinărie	6,7	6,9	72,5	77,3
Fabricarea încălțămintei	14,9	14,1	178,1	198,1
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn	6,0	6,2	55,7	53,7
Fabricarea hîrtiei și cartonului	19,5	17,9	225,1	205,6
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative	46,6	43,4	451,3	418,9
Industria chimică	35,3	36,8	632,8	650,6
din care:				
fabricarea de medicamente și produse farmaceutice	20,9	10,9	165,6	240,1
Producția de articole din cauciuc și din material plastic	81,0	81,0	904,1	934,5
Producția altor produse din minerale nemetalifere din ele:	111,4	132,6	1493,1	1876,3
fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă	83,2	88,0	713,4	1008,9
fabricarea elementelor din beton, ipsos și ciment	26,6	43,0	650,4	723,4
Industria metalurgică	13,7	19,3	208,6	266,9
Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	37,9	49,8	394,6	420,4
Fabricarea de mașini și echipamente din care:	29,8	29,0	302,0	323,6
fabricarea de mașini agricole	0,3	1,2	13,5	10,3
Producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și producția de ceasuri	37,2	49,8	388,6	532,4
Producția de mobilier	60,4	71,2	501,1	539,0
Energie electrică și termică, gaze și apă	590,9	537,3	3499,3	3287,0
Producția și distribuția energiei electrice	446,2	399,0	2804,8	2668,1

Producția principalelor produse industriale, exprimată în unități naturale, se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Decembrie 2013		Ianuarie-decembrie 2013	
		cantitatea	în % față de decembrie 2012	cantitatea	în % față de ianuarie- decembrie 2012
Industria extractivă					
pietre calcaroase pentru cioplit sau pentru construcții, alabastru	tone	11030,9	150,9	145803,4	93,3
granule, așchii și praf din pietre (exclusiv de marmură)	-/-	17540,9	de 2,9 ori	397592,0	de 2,0 ori
Industria alimentară și a băuturilor					
carne, inclusiv subproduse de cat. I	tone	178,6	143,5	1373,0	101,6
mezeluri	-/-	1230,6	133,3	11575,5	116,8
conserve din carne	-/-	8,5	92,4	402,6	44,7
lapte și frișcă cu grăsimi pînă la 6%	mii litri	2022,4	112,7	21785,0	107,4

	Unitatea de măsură	Decembrie 2013		Ianuarie-decembrie 2013	
		cantitatea	în % față de decembrie 2012	cantitatea	în % față de decembrie 2012
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smântână, lapte acru, lapte acidulat și lapte covăsit	tone	797,9	116,9	9044,0	109,3
înghețată	mii litri	13,0	71,7	1769,0	97,9
pâine proaspătă fără adaos de miere, ouă, cașcaval, fructe	tone	4642,2	95,7	53377,9	96,0
produse de cofetărie făinoase	-/-	2487,7	116,6	26945,6	111,6
produse de cofetărie zaharoase	-/-	1453,1	116,9	12488,5	109,5
paste făinoase cu umplutură, gătite sau altfel preparate	-/-	103,6	157,2	1183,0	112,4
divinuri	mii litri alcool 100%	82,8	83,0	998,9	123,7
vinuri spumante	mii dal.	78,3	66,2	471,9	88,2
vinuri naturale din struguri	-/-	222,8	63,9	3482,0	97,6
ape minerale și gazoase	-/-	52,6	128,6	623,0	68,0
Fabricarea produselor de tutun					
tutun fermentat	tone	238,7	38,3	2754,3	60,7
Fabricarea produselor textile					
articole tricotate	mii buc.	411,7	100,4	4812,0	82,5
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	37,5	23,4	953,7	47,2
sacouri, jachete și blazere	-/-	7,7	155,3	127,6	100,5
Fabricarea încălțămintei					
încălțămintă	mii per.	193,3	99,6	2665,5	97,3
Fabricarea hârtiei și cartonului					
cutii și lăzi din hârtie sau cartoane ondulate	mil. m ²	1,9	70,4	21,4	92,7
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative					
editarea de cărți, broșuri și imprimare similare	mii buc.	29,2	14,6	2300,3	49,1
editarea ziarelor și publicațiilor periodice care apar mai puțin de 4 ori pe săptămână	-/-	181,2	112,4	2045,3	86,5
caiete	tone	17,7	71,2	718,2	73,8
Producția de articole din cauciuc și din material plastic					
tuburi și țevi din material plastic	tone	42,3	151,1	1237,8	79,8
cutii, lăzi, stelaje și articole similare din materiale plastice	-/-	4,4	-	13,5	de 2,4 ori
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
sticle și flacoane din sticlă	mil. buc.	22,0	98,8	272,5	122,2
amestecuri uscate de ghips	mii tone	2,4	178,2	51,0	100,5
elemente prefabricate pentru construcții din ciment, beton sau piatră artificială	-/-	9,1	163,9	171,8	100,1
Industrie metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	57,9	125,1	568,3	102,1

Transporturi

În ianuarie-decembrie 2013 întreprinderile de transport auto ¹ și aerian din mun. Chișinău au transportat 4093,3 mii tone de mărfuri, cu 22,6% mai mult față de perioada similară din anul 2012.

Parcursul mărfurilor a totalizat 1874,4 mil. tone-km, cu 10,5% mai mult decât în ianuarie-decembrie 2012.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport, pe moduri de transport

	Ianuarie-decembrie 2013	În % față de ianuarie-decembrie 2012	Decembrie 2013	
			în % față de noiembrie 2013	în % față de decembrie 2012
Mărfuri transportate – total, mii tone	4093,3	122,6	92,6	136,3
din care pe moduri de transport:				
auto ¹	4092,0	122,6	92,6	136,4
aerian	1,3	81,6	72,5	61,8
Parcursul mărfurilor – total, mil. tone-km	1874,4	110,5	112,7	121,5
din care pe moduri de transport:				
auto ¹	1873,3	110,6	112,7	121,5
aerian	1,1	63,5	97,8	63,5

Volumul de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport auto ¹ în ianuarie-decembrie 2013 a constituit 4092,0 mii tone, înregistrând o creștere de 22,6% comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport auto ¹ a constituit 1873,3 mil. tone-km, majorându-se cu 10,6% în comparație cu aceeași perioadă din anul trecut.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport auto ¹ din municipiul Chișinău constituie 49,8% din totalul volumului de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport auto ¹ din țară, parcursul mărfurilor – 58,7%.

Numărul mijloacelor de transport (proprie și închiriate) la întreprinderile de transport auto ¹ este prezentat în tabelul ce urmează:

	La 01.01.2013	La 01.01.2014	Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012
Total, unități	5949	6213	104,4
din care:			
Autocamioane	3006	3282	109,2
Autobuze și microbuze de folosință generală - total	2943	2931	99,6
din ele în traficul:			
urban	1891	1804	95,4
rural	256	263	102,7

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Numărul de autovehicule (proprie și închiriate) a întreprinderilor de transport auto ¹ la 01.01.2014 s-a majorat cu 264 unități față de 01.01.2013.

În ianuarie-decembrie 2013 cu transportul **aerian** au fost transportate 1,3 mii tone de mărfuri, înregistrând o descreștere de 18,4% față de perioada respectivă a anului precedent, parcursul mărfurilor a constituit 1103,8 mii tone-km, micșorându-se cu 36,5% față de perioada similară din anul precedent.

*Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-decembrie 2013,
pe moduri de transport public*

	Mii pasageri	În % față de ianuarie- decembrie 2012
Pasageri transportați – total, mii pasageri	173943,4	99,6
din care cu:		
autobuze și microbuze	72432,9	96,8
troleibuze	97759,3	101,5
taximetre	3096,2	107,8
aerian	655,0	97,3
Parcursul pasagerilor – total, mil. pasageri-km	2975,5	101,6
din care pe moduri de transport:		
autobuze și microbuze	1796,0	105,3
troleibuze	307,0	101,5
taximetre	50,1	109,8
aerian	822,4	94,0

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în ianuarie-decembrie 2013 a constituit 72,4 mil. pasageri, comparativ cu ianuarie-decembrie 2012 micșorându-se cu 3,2%.

Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit 1796,0 mil. pasageri-km, cu 5,3% mai mult față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în municipiul Chișinău a constituit 63,1%, din totalul numărului de pasageri transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală din țară; parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze a constituit 59,9% din totalul pe țară.

Cu **troleibuze** au fost transportați 97,8 mil. pasageri. Ponderea pasagerilor transportați cu plată a constituit 82,6% din totalul pasagerilor (80,8 mil. pasageri). Încasările de la transportarea pasagerilor cu troleibuze au însumat 139,3 mil. lei (majorându-se cu 7,5% comparativ cu ianuarie-decembrie 2012).

Parcursul cu plată al **taximetrelor** de la începutul anului a fost de 25079,2 mii autovehicule-km, majorându-se cu 9,8% față de ianuarie-decembrie 2012.

Companiile aeriene au transportat 655,0 mii pasageri, înregistrând o descreștere de 2,7% față de ianuarie-decembrie 2012. Parcursul pasagerilor cu transportul aerian a constituit 822,4 mil. pasageri-km, micșorându-se cu 6,0% față de aceeași perioadă a anului trecut.

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Turism

Capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare

Numărul structurilor de primire turistică colective existente la 31 decembrie 2013, în mun. Chișinău, a fost de 117, din care 57 hoteluri și structuri similare, 3 structuri de întremare și 57 structuri de odihnă. Din numărul total de hoteluri și structuri similare, 4 aveau categoria de clasificare de 5 stele, 12 – de 4 stele, 16 – de 3 stele, 5 – de 2 stele, 1 – de 1 stea.

Capacitatea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, la 31.12.2013, se prezintă astfel:

	Numărul de structuri	Numărul de camere		Numărul de locuri	
		existent	în % față de total	existent	în % față de total
Total	117	4250	100,0	9445	100,0
<i>Hoteluri și structuri similare</i>	<i>57</i>	<i>2140</i>	<i>50,3</i>	<i>3966</i>	<i>42,0</i>
din care:					
Hoteluri și moteluri	44	1758	41,3	3003	31,8
Pensiuni turistice	8	139	3,3	280	3,0
Cămine pentru vizitatori	5	243	5,7	683	7,2
<i>Structuri de întremare</i>	<i>3</i>	<i>327</i>	<i>7,7</i>	<i>734</i>	<i>7,8</i>
<i>Structuri de odihnă</i>	<i>57</i>	<i>1783</i>	<i>42,0</i>	<i>4745</i>	<i>50,2</i>

Structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-decembrie 2013 au fost frecventate de 164,4 mii turiști sau cu 0,5% mai mult comparativ cu perioada similară din anul precedent, constituind 60,5% din totalul pe țară.

Numărul de turiști sosiți în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se prezintă în felul următor:

	Ianuarie-decembrie 2013		Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012	
	total, turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	164352	87427	100,5	106,4
<i>Hoteluri și structuri similare</i>	<i>125736</i>	<i>83817</i>	<i>106,7</i>	<i>105,8</i>
din care:				
Hoteluri și moteluri	102551	78310	107,1	106,0
Pensiuni turistice	8631	4040	98,8	113,6
Cămine pentru vizitatori	14554	1467	108,9	81,9
<i>Structuri de întremare</i>	<i>8784</i>	<i>277</i>	<i>99,2</i>	<i>de 6,9 ori</i>
<i>Structuri de odihnă</i>	<i>29832</i>	<i>3333</i>	<i>81,0</i>	<i>112,4</i>

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare le-au revenit turiștilor sosiți din România (11,6%), Federația Rusă (6,1%), Ucraina (4,8%), Germania (3,2%), Italia (2,9%), S.U.A. și Turcia (a câte 2,7%).

Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, se prezintă astfel:

	Ianuarie-decembrie 2013		Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012	
	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților
Total	612337	189216	99,2	113,6
<i>Hoteluri și structuri similare</i>	<i>348122</i>	<i>178109</i>	<i>107,9</i>	<i>112,0</i>
din care:				
Hoteluri și moteluri	208635	160209	116,4	114,0
Pensiuni turistice	20554	13609	100,4	102,9
Cămine pentru vizitatori	118933	4291	96,7	81,3
<i>Structuri de întremare</i>	<i>144862</i>	<i>3403</i>	<i>97,8</i>	<i>de 6,0 ori</i>
<i>Structuri de odihnă</i>	<i>119353</i>	<i>7704</i>	<i>81,6</i>	<i>104,8</i>

În ianuarie-decembrie 2013 în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost înregistrate 612,3 mii înnoptări ale turiștilor, din care 423,1 mii înnoptări ale cetățenilor moldoveni (69,1% din total înnoptări) și 189,2 mii înnoptări – ale nerezidenților (30,9%).

Indicele de utilizare netă al locurilor de cazare pe total structuri de primire turistică colective, în ianuarie-decembrie 2013, a constituit 29,3%, la structuri de întremare – 75,7%, la cămine pentru vizitatori – 52,0%, la structuri de odihnă – 24,0%, la hoteluri și structuri similare – 24,8%, la pensiuni turistice – 16,7%.

Durata medie a șederii pe total structuri de primire, în ianuarie-decembrie 2013 a fost de 4,7 zile, la structuri de întremare – 17,5 zile, cămine pentru vizitatori – 9,2 zile, structuri de odihnă – 5,0 zile, hoteluri și structuri similare – 3,8 zile, pensiuni turistice – 3,4 zile.

Turismul organizat de agențiile de turism și turooperatori

În ianuarie-decembrie 2013 agențiile de turism și turooperatorii au prestat servicii turistice la 166,5 mii turiști și excursioniști.

Numărul de turiști și excursioniști străini care au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turooperatorilor, în ianuarie-decembrie 2013, s-a cifrat la 12365 din care 49,9% au sosit în scopuri de odihnă, recreere și agrement; 48,0% - în scopuri de afaceri și profesionale, alte scopuri – 2,1%.

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turooperatorilor, în perioada de raport, a totalizat 141,3 mii.

Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor, se prezintă astfel:

	Ianuarie-decembrie 2013	
	turiști ¹	turiști-zile
Total	166546	1058575
Turism receptor (primirea cetățenilor străini) - total	12365	33275
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	5932	16751
odihnă, recreere și agrement	6164	14612
tratament	20	360
alte scopuri	249	1552

¹ Inclusiv excursioniști

	Ianuarie-decembrie 2013	
	turiști ¹	turiști-zile
Turism emițător (deplasarea cetățenilor moldoveni în străinătate) - total	141336	1006507
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	1345	6058
odihnă, recreere și agrement	138204	981552
tratament	1479	16165
alte scopuri	308	2732
Turism intern (deplasarea cetățenilor moldoveni în interiorul țării, în scop turistic)	12845	18793

Numărul turiștilor străini care au vizitat mun. Chișinău și turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, structurat pe țări, se prezintă astfel:

	Turiști ¹ străini sosiți		Turiști ¹ moldoveni plecați	
	ianuarie-decembrie 2013	în % față de total	ianuarie-decembrie 2013	în % față de total
Total	12365	100,0	141336	100,0
din care:				
Austria	308	2,5	889	0,6
Bulgaria	246	2,0	49013	34,7
Egipt	1	-	2224	1,6
Emiratele Arabe	4	-	1672	1,2
Federația Rusă	1237	10,0	371	0,3
Franța	360	2,9	655	0,5
Germania	769	6,2	332	0,2
Grecia	99	0,8	7974	5,6
Israel	120	1,0	160	0,1
Italia	545	4,4	1415	1,0
Polonia	803	6,5	293	0,2
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	503	4,1	106	0,1
Republica Cehă	106	0,9	965	0,7
România	2282	18,4	12426	8,8
S.U.A.	579	4,7	65	0,0
Turcia	452	3,7	51109	36,2
Ucraina	952	7,7	6630	4,7
Alte țări	2999	24,2	5037	3,5

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, a fost de 11,4 ori mai mare comparativ cu numărul turiștilor și excursioniștilor străini sosiți în mun. Chișinău.

¹ Inclusiv excursioniști

Asigurări

Veniturile din încasarea primelor de asigurare în ianuarie-septembrie 2013 au însumat 837,0 mil. lei, (din care de la persoane fizice – 353,8 mil. lei), majorându-se față de perioada similară a anului precedent cu 9,7%. Din suma totală a veniturilor 374,6 mil. lei (44,8%) revine asigurărilor de răspundere civilă auto, asigurărilor de incendiu și alte calamități naturale – 41,6 mil. lei (5,0%), asigurărilor de viață – 50,6 mil. lei (6,0%), asigurărilor de sănătate 36,6 mil. lei (4,4%), alte asigurări de bunuri – 54,8 mil. lei (6,5%), asigurărilor de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale) – 18,6 mil. lei (2,2%).

Plata despăgubirilor achitate de companiile de asigurare a constituit 306,1 mil. lei (din care de la persoane fizice – 99,4 mil. lei), reprezentând 36,6% din încasările primelor pentru ianuarie-septembrie 2013, inclusiv persoanelor fizice – 28,1%.

Încasarea primelor de asigurare și plata despăgubirilor

	Încasări din primele de asigurare			Plata despăgubirilor de asigurare		
	ianuarie-septembrie 2013	în % față de ianuarie-septembrie 2012	structura, %	ianuarie-septembrie 2013	în % față de ianuarie-septembrie 2012	structura, %
Total, mil. lei	837,0	109,7	100,0	306,1	117,1	100,0
Asigurări generale	786,4	109,8	94,0	300,2	118,0	98,1
din care:						
Asigurări de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale)	18,6	118,5	2,2	2,8	155,6	0,9
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	41,6	58,7	5,0	3,0	7,8	1,0
Alte asigurări de bunuri	54,8	172,3	6,5	22,0	de 5,1 ori	7,2
Asigurări de răspundere civilă auto	374,6	109,6	44,8	113,5	104,7	37,1
Asigurări de sănătate	36,6	108,9	4,4	12,0	82,8	3,9
Asigurări de viață	50,6	107,7	6,0	5,9	83,1	1,9

Din suma totală a plății despăgubirilor de asigurare 98,1% revine asigurărilor generale, din care 37,1% – asigurărilor de răspundere civilă auto.

Veniturile companiilor de asigurare în ianuarie-septembrie 2013 au însumat 1175,6 mil. lei, cheltuielile – 1136,5 mil. lei, profitul până la impozitare fiind de 39,2 mil. lei.

Rezultatele financiare ale companiilor de asigurare

mil. lei

	Ianuarie-septembrie 2013	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012	Structura, %
Venituri – total	1175,6	100,8	100,0
inclusiv:			
Activitatea operațională	1106,5	102,4	94,1
din care:			
activitatea de asigurare	1095,2	102,1	93,2
Activitatea de investiții	51,1	81,4	4,4
Activitatea financiară	18,0	78,6	1,5

	Ianuarie-septembrie 2013	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012	Structura, %
Cheltuieli – total	1136,5	101,7	100,0
inclusiv:			
Activitatea operațională	1115,3	101,5	98,1
din care:			
activitatea de asigurare	919,2	100,9	80,9
Activitatea de investiții	9,0	105,9	0,8
Activitatea financiară	12,2	118,4	1,1

Totodată, menționăm că 9 companii de asigurare în rezultatul activității lor au suportat pierderi în sumă de 4,3 mil. lei.

Agricultură

Producția vegetală. Conform datelor prezentate de gospodăriile agricole și gospodăriile țărănești cu suprafața terenurilor agricole peste 10 ha (fără gospodăriile auxiliare ale populației), în anul 2013 producția recoltată a principalelor produse vegetale se prezintă în felul următor:

	Recoltat – total ¹ , tone	Recolta medie, chintale/ha	
		2013	în % față de 2012
Cereale și leguminoase ² (cu excepția porumbului)	3786,3	27,2	de 3,4 ori
Porumb pentru boabe	1647,8	29,2	de 19,5 ori
Floarea-soarelui	1579,5	16,2	de 2,8 ori
Cartofi	316,6	216,8	de 7,7 ori
Legume (de câmp)	509,2	122,1	de 13,6 ori
Fructe și pomușoare	4798,6	83,8	de 2,9 ori
Struguri	5465,8	59,2	166,8

În toamna anului 2013 întreprinderile agricole au efectuat lucrări de câmp sub roada anului 2014. Suprafața terenurilor arate a constituit 2338 ha, din care 1208 ha pentru semănatul culturilor de toamnă sau cu 44,5% mai puțin față de anul 2012.

S-au semănat culturi de toamnă pentru boabe și furaj verde pe o suprafață de 1149 sau 2,2% mai puțin față de perioada respectivă a anului trecut.

Producția animală. În ianuarie-decembrie 2013, în sectorul zootehnic al municipiului (fără gospodăriile auxiliare ale populației), în raport cu aceeași perioadă a anului precedent, s-a majorat producția de ouă cu 73,9%, producția de lapte a crescut cu 45,7%, iar producția (creșterea în masă vie) a vitelor și păsărilor s-a micșorat cu 24,8 la sută.

În ianuarie-decembrie 2013 s-a înregistrat o majorare sporului zilnic în greutate la creșterea și îngrășarea bovinelor cu 70,1%, iar al porcinelor s-a micșorat cu 17,5%. Productivitatea medie de lapte la o vacă s-a majorat cu 52,4 la sută față de perioada similară a anului precedent.

Efectivul de animale în întreprinderile agricole și gospodăriile populației și țărănești (de fermier) se caracterizează prin următoarele date:

	La 1 ianuarie 2014		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 ianuarie 2013	
Bovine - total	1990	102,9	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	105	72,4	5,3
în gospodăriile populației ³ și țărănești (de fermier)	1885	105,4	94,7
din ele vaci - total	1093	87,9	100,0
în întreprinderile agricole	44	80,0	4,0
în gospodăriile populației ³ și țărănești (de fermier)	1049	88,3	96,0

¹ Conform estimărilor preliminare

² În greutate după finisare

³ La 1 decembrie 2013

	La 1 ianuarie 2014		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 ianuarie 2013	
Porcine - total	2942	90,4	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	48	111,6	1,6
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	2894	90,2	98,4
Ovine și caprine - total	4640	89,0	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	330	76,0	7,1
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	4310	90,2	92,9
Cabaline - total	126	100,0	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	2	50,0	1,6
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	124	101,6	98,4
Păsări - total	399630	85,9	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	229705	78,0	57,5
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	169925	99,6	42,5

¹ La 1 decembrie 2013

Infrațiuni

Conform informației Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-decembrie 2013, numărul infracțiunilor înregistrate s-a majorat cu 648 cazuri, în comparație cu ianuarie-decembrie 2012. Infracțiunile comise pe teritoriul municipiului Chișinău constituie 36,4% din numărul total de infracțiuni săvârșite pe teritoriul țării. Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 176,1 infracțiuni.

Tipurile de infracțiuni înregistrate

	Ianuarie-decembrie 2012	Ianuarie-decembrie 2013	Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012	Structura, %
Infrațiuni înregistrate - total	13257	13905	104,9	100,0
din care:				
omoruri	41	26	63,4	0,2
violuri	56	44	78,6	0,3
țîlhării	35	39	111,4	0,3
jafuri	590	568	96,3	4,1
furturi	5498	6627	120,5	47,7
huliganism	348	440	126,4	3,2
infracțiuni legate de droguri	631	510	80,8	3,7

Numărul total de infracțiuni în perioada de raport s-a majorat cu 4,9% în comparație cu perioada similară din anul precedent. Se menține în creștere numărul cazurilor de huliganism (26,4%), furturi (20,5%), țîlhării (11,4%). Totodată s-au micșorat numărul omorurilor cu 36,6 la sută, violurilor cu 21,4 la sută, numărul infracțiunilor legate de droguri cu 19,2 la sută și numărul jafurilor cu 3,7 la sută, față de ianuarie-decembrie 2012.

Cele mai răspândite infracțiuni contra patrimoniului rămîn a fi furturile averii personale și de stat, în ianuarie-decembrie 2013 au fost înregistrate 6627 cazuri, ponderea acestora în totalul infracțiunilor înregistrate fiind de 47,7%.

Din total 13905 de infracțiuni înregistrate – 2982 constituie infracțiuni grave. În luna decembrie anul curent au fost înregistrate 1589 infracțiuni.

Numărul infracțiunilor înregistrate în sectoarele municipiului

	Ianuarie-decembrie 2012	Ianuarie-decembrie 2013	Ianuarie-decembrie 2013 în % față de ianuarie-decembrie 2012
Botanica	2302	2572	111,7
Buiucani	2858	3127	109,4
Centru	2921	2641	90,4
Ciocana	1990	2317	116,4
Rîșcani	3093	3247	105,0

În ianuarie-decembrie 2013 au fost înregistrate 4543 persoane care au comis infracțiuni, cu 24,4% mai puțin față de perioada similară din anul precedent.

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale ale Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-decembrie 2013 pe teritoriul municipiului Chișinău s-au înregistrat 344 incendii, care au pricinuit economiei municipiului pierderi în sumă de 10,4 mln. lei. Ca urmare a acestor incendii au decedat 18 persoane, iar 19 persoane au fost traumatizate. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-decembrie 2012 s-a micșorat cu 15,7%.

Janeta Savva,
Șeful Direcției Generale

Precizări metodologice

Totalizarea informației se efectuează conform adresei juridice a agenților economici.

Situația socială

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensământ și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensământului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial-administrative.

Sursa datelor pentru **mișcarea naturală a populației** sunt actele stării civile și buletinele statistice despre naștere, deces, căsătorie, divorț, întocmite de oficiile stării civile.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sunt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați, căsătoriți și divorțați din perioada de referință, adus la expresia anuală cu ajutorul coeficientului de timp și numărul mediu anual al populației stabile din aceeași perioadă. Se calculează în promile.

Veniturile medii disponibile ale unui membru a gospodăriei reprezintă totalitatea veniturilor bănești și în natură (evaluate în lei) obținute din diverse tipuri de activități.

Cheltuielile de consum pe un membru a gospodăriei casnice reprezintă totalitatea cheltuielilor curente pentru produse alimentare, nealimentare și servicii.

Salariu nominal – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În salariu se includ deasemenea plățile pentru timpul nelucrat, primele anuale, sezoniere sau alte prime acordate neregulat.

Salariul mediu lunar nominal al unui lucrător din economie – raportul între fondul de salarii (calculat) și numărul mediu de salariați.

Populația activă din punct de vedere economic – persoane care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii.

Populația ocupată – persoanele care desfășoară activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau alte beneficii.

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în câmpul muncii.

Rata șomajului – raportul dintre numărul șomerilor și populația activă (șomerii plus populația ocupată).

Criminalitatea – fenomen social-juridic, care include infracțiunea săvîrșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.

Cifra de afaceri în comerț și servicii

1. Sursa datelor o constituie capitolul CA (Cifra de afaceri) din Cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în servicii (SERV TS), realizată în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr. 1165/1998, Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1158/2005 și Regulamentul Comisiei Europene nr. 1503/2006 cu privire la statisticile pe termen scurt.

2. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria agenților economici cu potențial economic ridicat (20 de salariați și peste), se cercetează exhaustiv.

3. Concepte și definiții

Cifra de afaceri (venitul din vânzări) excl. TVA reprezintă suma veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință. Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 *„Venituri din vânzări”* și subcontul 6122 *„Venituri din arenda curentă”*.

În cifra de afaceri (venitul din vânzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vânzări);
- venitul din vânzarea altor active curente (rulajul creditor al contului 612 *„Alte venituri operaționale”* cu excepția subcontului 6122 *„Venituri din arenda curentă”* care se include în cifra de afaceri);
- venitul din vânzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 *„Venituri din activitatea de investiții”*);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 *„Venituri din activitatea financiară”,* 623 *„Venituri excepționale”*);
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

Industrie

Valoarea producției industriale în prețuri curente include:

- valoarea producției întreprinderilor industriale cu numărul personalului industrial 10 și mai multe persoane și venituri din vânzări peste 3 milioane lei, cuprinse în cercetare statistică lunară, care asigură peste 80% din volumul anual de producție;
- valoarea producției întreprinderilor cu numărul personalului industrial mai puțin de 10 persoane și venituri din vânzări mai puțin de 3 milioane lei, unităților secundare de producție, cuprinse în cercetare statistică anuală (calculat estimativ);
- valoarea producției întreprinderilor individuale, care nu prezintă rapoarte statistice (calculată estimativ).

Indicele volumului de producție în procente față de perioada corespunzătoare a anului precedent se calculează reieșind din valoarea producției în prețuri comparabile (prețurile medii ale anului precedent).

Transporturi

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și pasagerilor se determină în baza datelor centralizate pe transportul aerian și prezentate de Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate vizînd transportul auto și troleibuzele.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cît și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice, care efectuează transportări de pasageri cu transportul public.

Turism

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici titulari de licențe de turism.

Prin **structură de primire turistică** cu funcțiuni de cazare turistică se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținînd cont de numărul de zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare turistică se calculează prin raportarea numărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

Agricultură

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei se adaugă sporirea (sau se scad pierderile) valorii producției neterminate în fitotehnie pe an, precum și valoarea cheltuielilor pentru înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale pînă la intrarea pe rod.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prăsilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lînă, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.